

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ НАДАННЯ МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ОСКАРЖЕННЯ

КОЩИНЕЦЬ Віктор Васильович - доктор юридичних наук, доцент, начальник відділу підготовки прокурорів з організації роботи в органах прокуратури та викладання професійної етики Національної академії прокуратури України

НАЛИВАЙКО Євген Олександрович - кандидат юридичних наук, старший викладач відділу підготовки прокурорів з процесуального керівництва та криміналістичного забезпечення досудового розслідування Національної академії прокуратури України

DOI:10.32782/NP.2020.2.12

З огляду на те, що повідомлення про підозру – це початок притягнення особи до кримінальної відповідальності, набуття у неї прав та обов'язків, важко переоцінити її правове значення. На нашу думку, законодавцем не зовсім чітко визначений як процес повідомлення особі про підозру (це стосується і осіб відносно яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження), так і саме визначення повідомлення про підозру та її зміст. Крім того, постала необхідність приділити увагу і процесу оскарження повідомлення про підозру, адже законодавцем внесені доповнення до ст. 303 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), п. 10 якої надає можливість оскарження повідомлення про підозру після спливу двох місяців з моменту повідомлення, що на нашу думку може вплинути на процес здійснення всього кримінального провадження. Необхідно зазначити, що аналіз доказів, які підтверджують обґрунтованість повідомлення про підозру під час розгляду клопотання про оскарження повідомлення про підозру, може привести до перейняття функцій правосуддя та «передришення суду» ще на стадії досудового розслідування. Також у статті підкреслено важливість дотримання завдань кримінального провадження, які безпосередньо стосуються захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, прав потерпілого на відшкодування завданої кримінальним правопорушенням шкоди в порядку, передбаченому законом і можливості їх порушення в разі скасування по-

відомлення про підозру на стадії досудового розслідування. Під час написання статті автори шляхом аналізу процесуального законодавства, рішень суду та думок науковців намагаються підкреслити важливість повідомлення особі про підозру та проблемні питання, з якими може стикнутися як сторона обвинувачення, так і сторона захисту в разі її оскарження на стадії досудового провадження. Отже, у статті досліджені деякі проблемні питання процесу повідомлення особі про підозру, змісту та можливості її оскарження.

Ключові слова: повідомлення про підозру; вручення повідомлення про підозру; зміст повідомлення про підозру; оскарження повідомлення про підозру.

Постановка проблеми

Актуальність теми наукової статті обумовлена тим, що повідомлення про підозру – це початок притягнення особи до кримінальної відповідальності, набуття у неї прав та обов'язків. У той же час між науковцями та практичними працівниками у правовій сфері тривають дискусії щодо процесуальних особливостей вручення повідомлення про підозру, моменту набуття особою статусу підозрюваного, самого поняття та змісту повідомлення про підозру, а наразі ще і можливості оскарження повідомлення про підозру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з процесуальними осо-

бливостями повідомлення особі про підозру висвітлювалися у наукових працях: Ю.П. Аленіна, В.П. Бахіна, Т.В. Боголюбської, В.В. Вапнярчука, О.З. Гладуна., А.В. Дунаєвої, О.В. Захарченко, О.В. Капліної, Г.К. Кожевнікова, М.А. Погорецького, І.В. Рогатюка, Г.П. Середи, С.В. Слінька, В.К. Случевського, О.Ю. Татарова, Л.Д. Удалової, І.Я. Фойницького та інших учених-процесуалістів. Хоча ці вчені й доклали зусиль до розроблення рекомендацій з удосконалення нормативного забезпечення, методики повідомлення особі про підозру, тривалі дискусії між науковцями підтверджують наявність необхідності подальшого дослідження зазначеної теми. Крім того, внесені доповнення до ст. 303 КПК України, норми якої наразі дозволяють оскаржити повідомлення про підозру та невеликий обсяг думок науковців з цього приводу підкреслює її актуальність.

Метою статті є дослідження правової природи повідомлення про підозру, аналіз доцільності наданої законодавцем можливості оскарження повідомлення про підозру з точки зору завдань та засад кримінального провадження, проблемних питань які виникають після цього та формулювання пропозицій стосовно можливих шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження

З огляду на мету даної статті, на її початку викладемо своє бачення правової природи повідомлення про підозру.

Зазначимо, що у чинному КПК України немає чіткого визначення поняття повідомлення про підозру, а лише є критерії, яким повідомлення про підозру повинно відповідати, та рішення Європейського Суду з прав людини (далі - ЄСПЛ) щодо поняття «обґрунтованості підозри», що обумовлює тривалі наукові дискусії про сутність повідомлення про підозру.

Наприклад, Ю.П. Аленін та І.В. Гловюк, провівши аналіз положень КПК України та наукових джерел, визначають кілька значень категорії «повідомлення про підозру»: процесуальна діяльність, зміст якої полягає у складанні слідчим або прокурором письмового повідомлення про підозру та його врученні особі відповідно до ст.276-279 КПК України;

процесуальне рішення; процесуальна дія; інститут кримінального процесуального права; етап стадії досудового провадження та форма повідомлення; етап досудового розслідування; перший етап формування державного обвинувачення, первинна форма обвинувальної діяльності щодо конкретної особи [9].

О.З. Гладун наполягає на чіткому розмежуванні повідомлення про підозру, зазначаючи, що письмове повідомлення про підозру є процесуальним рішенням, до змісту якого законом встановлено чіткі формальні вимоги. Прийняття цього рішення прокурором або слідчим за погодженням із прокурором зумовлює необхідність невідкладного здійснення відповідної процесуальної дії – вручення повідомлення про підозру [10].

І якщо останню тезу щодо віднесення вручення повідомлення про підозру до процесуальної дії необхідно повністю підтримати, то категоричне зарахування письмового повідомлення про підозру до процесуального рішення з урахуванням чинних норм КПК України вважаємо досить спірною і передчасною. На нашу думку системний аналіз положень КПК України, а саме ст. 42, 110, 111, 235 276, 277 дозволяє дійти висновку, що письмове повідомлення про підозру є процесуальним документом, яке за своєю правовою природою повинно бути процесуальним рішенням, але не є таким у розумінні чинного кримінального процесуального закону.

Переходячи безпосередньо до дослідження оскарження повідомлення про підозру, зазначимо, що необхідність розгляду цього питання та ті наслідків які наступають після цього виникла порівняно нещодавно.

Після прийняття чинного КПК України можливості оскарження повідомлення про підозру у його нормах передбачено не було. Разом із тим законодавець вніс зміни до ст. 303 Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК України) щодо можливості оскарження повідомлення про підозру в кримінальному провадженні.

Отже, постає питання, наскільки відповідає надана законодавцем можливість оскарження повідомлення про підозру завданням та принципам КПК України, у яких, зокрема, зазначається про необхідність захисту особи, суспільства та держави від кримінальних пра-

вопорушень, охорони прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини. Також вказується про застосування належної правової процедури до кожного учасника кримінального провадження. Крім того, вважаємо за необхідне підкреслити важливість дотримання завдань кримінального провадження, які безпосередньо стосуються захисту особи суспільства та держави від кримінальних правопорушень, прав потерпілого на відшкодування завданої кримінальним правопорушенням шкоди в порядку, передбаченому законом, і можливості їх порушення в разі скасування повідомлення про підозру на стадії досудового розслідування. Тобто необхідності знаходження так званої «золотої середини» між намаганням законодавця забезпечити права підозрюваного, не ущемляючи прав потерпілих осіб.

На нашу думку, враховуючи загальні принципи КПК України, процесуальну самостійність слідчого та прокурора, необхідність встановлення особи, яка скоїла злочин, недоцільне законодавче закріплення можливості оскарження повідомлення про підозру. Фактичне зазначене питання вже було предметом розгляду Конституційного Суду України у справі від 30 січня 2003 року № 3-рп/2003 [1]. І хоча на час розгляду питання Конституційним Судом ще діяв КПК України 1960 року та не було поняття повідомлення про підозру, а розглядався процес притягнення особи в якості обвинуваченого, однак за своєю правовою сутністю ці обидва питання починали процес притягнення особи до кримінальної відповідальності. Тобто з урахуванням принципу «правової пам'яті» необхідно зважити на зазначене, чинне рішення Конституційного Суду України.

У посилення своїх доводів зазначимо, що повідомлення про підозру не є остаточним висновком слідчого чи процесуального керівника про винуватість обвинуваченого - остаточний обвинувальний висновок він робить після закінчення досудового слідства. Переконання слідчого і прокурора у вчиненні осо-

бою злочину не означає доведення її винуватості, яка відповідно до конституційно закріпленого принципу презумпції невинуватості особи може бути встановлена лише обвинувальним вироком суду (стаття 62 Конституції України) [2]. Зібрані досудовим слідством докази винуватості особи перевіряються і оцінюються судом під час розгляду справи по суті, за результатами яких суд постановляє виправдувальний або обвинувальний вирок, визнаючи особу відповідно невинуватою або винуватою у вчиненні злочину. Тобто, як зазначено у вищевказаному рішенні Конституційного Суду України, перевірка судом на стадії досудового слідства повідомлення про підозру, враховуючи її зміст, фактично означатиме перевірку достатності зібраних у справі доказів ще до закінчення досудового слідства і передрішення питання щодо винуватості особи у вчиненні злочину ще до розгляду кримінальної справи по суті [1]. Таким чином, розглядаючи на стадії досудового слідства скарги на постанови слідчого і прокурора про притягнення як обвинуваченого, суд замість здійснення судового контролю досудового слідства виконуватиме функцію судового розгляду кримінального провадження по суті всупереч порядку, визначеному КПК України на засадах, встановлених Конституцією України (статті 59, 61, частини перша, друга) та вищевказаного рішення Конституційного Суду України.

Крім того, на нашу думку, не сприяє завданням кримінального провадження і ситуація, у якій процесуальний керівник постає перед вибором: направити обвинувальний акт до суду до спливу двох місяців досудового розслідування чи продовжити строки досудового розслідування з метою проведення, ще деяких процесуальних дій та таким чином надати можливість стороні захисту оскаржити повідомлення про підозру.

Слід відмітити, що у своїй більшості суди першої та апеляційної інстанції відмовляють у задоволенні зазначеного клопотання. Однак, на цей час узагальнення судової практики щодо розгляду клопотання про оскарження повідомлення про підозру ще немає, навіть чітко не визначена позиція суду, яка стосується вибору: давати все ж таки оцінку доказам при оскарженні підозри на стадії досудового

розслідування чи аналізувати обґрунтованість підозри або ж звертати увагу виключно на процесуальні порушення під час вручення повідомлення про підозру.

Разом із тим, проаналізувавши наявні рішення апеляційних судів із охопленням всієї територіальності нашої країни, можливо дійти висновку, що у своїй більшості вони уникають надання оцінки обґрунтованості підозри та доказів, на яких вона базується, скасовуючи рішення суду першої інстанції, які розглядають та оцінюють зазначені факти. Тобто думки апеляційного суду зводяться лише до можливості перевірки процедури вручення повідомлення про підозру та дотримання вимог, зазначених у ст. 277 КПК України.

Так, 13.06.2019 року Миколаївський апеляційний суд у справі № 487/1733/19 зазначив, що відповідно до положень п. 3 ч. 1 ст. 276 КПК України повідомлення про підозру обов'язково здійснюється в порядку, передбаченому ст. 278 КПК України, у випадку наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення. При цьому, відповідно до статей 89, 94 КПК України та Глави 28 КПК України питання про встановлення вини підозрюваної особи у вчиненні інкримінованого злочину, оцінка зібраних доказів на предмет їх достовірності і допустимості відноситься до компетенції суду за наслідками судового розгляду кримінального провадження по суті обвинувачення. Згідно з рішенням ЄСПЛ у справі «К.Г. проти Німеччини» «обґрунтована підозра» передбачає наявність фактів або інформації, які б могли переконати об'єктивного спостерігача у тому, що відповідна особа могла вчинити злочин. Отже, на початковій стадії розслідування суд, оцінюючи обґрунтованість підозри, не повинен пред'являти до наданих доказів таких же високих вимог, як при формулюванні остаточного обвинувачення при направленні справи до суду. [3]

16.10.2019 року колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Хмельницького апеляційного суду, у справі № 686/26270/19, погоджується з висновком суду першої інстанції про те, що перевірка повідомлення про підозру з точки зору обґрунтованості підозри з врахуванням положень ст.17 КПК України не входить до пред-

мету судового розгляду, який здійснюється слідчим суддею відповідно до положень ст. 303 ч. 1 п. 10 КПК України на стадії досудового розслідування, а може бути лише предметом безпосереднього судового розгляду кримінального провадження судом, оскільки на стадії досудового розслідування слідчий суддя не уповноважений вдаватись до оцінки отриманих слідством доказів та порядку їх отримання, давати оцінку зібраним доказам з точки зору їх допустимості, а без такої оцінки висновок щодо обґрунтованості повідомленої особі підозри неможливий. Для вирішення питання щодо обґрунтованості повідомленої підозри оцінка, наданих слідчому судді доказів, здійснюється не в контексті їх достатності і допустимості для встановлення вини чи її відсутності в особі за вчинення злочину, доведення чи недоведення винуватості особи, з метою досягнення таких висновків, які необхідні суду при постановленні вироку, а щоб визначити достатність підстав причетності тієї чи іншої особи до вчинення кримінального правопорушення, а також чи є підозра обґрунтованою. Отже, на початковій стадії розслідування суд, оцінюючи обґрунтованість підозри, не повинен пред'являти до наданих доказів таких же високих вимог, як при формулюванні остаточного обвинувачення при направленні кримінального провадження до суду [4].

23.10.2019 року Київський апеляційний суд у справі № 370/3223/18 зазначив, що відповідно до вимог п. 18 ч. 1 ст. 3 КПК України слідчий суддя - суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому цим Кодексом, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Для вирішення питання щодо обґрунтованості повідомленої підозри оцінка наданих слідчому судді доказів здійснюється не в контексті оцінки доказів з точки зору їх достатності і допустимості для встановлення вини чи її відсутності у особи за вчинення злочину, доведення чи недоведення винуватості особи, з метою досягнення таких висновків, які необхідні суду при постановленні вироку, а з тією метою, щоб визначити вірогідність та достатність підстав причетності тієї чи іншої особи до вчинення криміналь-

ного правопорушення, а також чи є підозра обґрунтованою, щоб виправдати подальше розслідування або висунення обвинувачення. Перевірка повідомлення про підозру з точки зору обґрунтованості підозри з врахуванням положень ст. 17 КПК України не входить до предмету судового розгляду, який здійснюється слідчим суддею відповідно до положень п.10 ч. 1 ст. 303 КПК України на стадії досудового розслідування, а може бути лише предметом безпосереднього судового розгляду кримінального провадження судом, оскільки на стадії досудового розслідування слідчий суддя не уповноважений вдаватись до оцінки отриманих слідством доказів та порядку їх отримання, давати оцінку зібраним доказам з точки зору їх допустимості, а без такої оцінки висновок щодо обґрунтованості повідомлень особі підозри неможливий. У відповідності до змісту ст. 368 КПК України, питання щодо наявності чи відсутності складу кримінального правопорушення в діянні та винуватості особи в його вчиненні вирішуються судом під час ухвалення вироку, тобто на стадії судового провадження. Аналіз положень п. 10-ч. 1 ст. 303 КПК України дає підстави вважати, що в ході розгляду скарги на повідомлення про підозру підлягають з'ясуванню дотримання в ході повідомлення про підозру Глави 22 КПК України, у тому числі щодо відповідності підозри вимогам ст. 277 КПК України. Повнота та всебічність проведеного розслідування не є тими обставинами, які мають оцінюватись слідчим суддею при з'ясуванні достатності доказів, що стали підставою для повідомлення особі про підозру [5].

27.02.2020 року Харківський апеляційний суд у справі № 628/2004/19 зазначив, що слідчий суддя на даному етапі провадження не вправі вирішувати ті питання, які повинен вирішувати суд під час розгляду кримінального провадження по суті, зокрема оцінювати докази з точки зору їх достатності та допустимості для визнання особи винуватою чи невинуватою у вчиненні кримінальних правопорушень. Слідчий суддя на підставі розумної оцінки сукупності отриманих доказів повинен визначити лише, чи є причетність особи до вчинення кримінальних правопорушень вірогідною та достатньою для повідомлення такій особі про підозру. Питання щодо наявності чи

відсутності умислу на вчинення конкретного діяння може бути остаточно з'ясоване в ході подальшого досудового розслідування. Крім того, із встановленням нових обставин не виключена можливість повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри чи повідомлення нової. Метою кримінального провадження є подальше розслідування кримінальної справи, яке повинно підтвердити або розв'язати підозру. При цьому слід зауважити, що слідчий суддя на даному етапі провадження не вправі вирішувати ті питання, які повинен вирішувати суд під час розгляду кримінального провадження по суті, зокрема оцінювати докази з точки зору їх достатності та допустимості для визнання особи винуватою чи невинуватою у вчиненні кримінальних правопорушень. Слідчий суддя на підставі розумної оцінки сукупності отриманих доказів повинен визначити лише, чи є причетність особи до вчинення кримінальних правопорушень вірогідною та достатньою для повідомлення такій особі про підозру [6].

Отже можливо ще раз підкреслити, що апеляційні суди всіх регіонів нашої країни єдині у тому, що під час розгляду клопотання про оскарження повідомлення про підозру можливо лише перевірити процедуру вручення повідомлення про підозру та дотримання вимог зазначених у ст. 277 КПК України.

Крім того, взагалі не зрозуміло, яким чином може вирішуватися питання обґрунтованості підозри у справах, де після повідомлення про підозру слідчим суддею були застосовані заходи забезпечення кримінального провадження чи обраний один з запобіжних заходів, адже це питання вже було безпосередньо встановлено та вирішено слідчим суддею. Навіть у рішеннях ЄСПЛ зазначається, що факти, які є причиною виникнення підозри, не повинні бути такими ж переконливими, як ті, що є необхідними для обґрунтування вироку чи й просто висунення обвинувачення, черга якого надходить на наступній стадії процесу кримінального розслідування, про це, зокрема, зазначено у рішенні «Мюррей проти Сполученого Королівства» від 23 жовтня 1994 року [7].

Отже, на нашу думку, доцільно звернутися до прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо вдосконалення окремих положень кримінального процесуального законодавства» який набрав чинності 17.10.2019 року. У запропонованому законопроекті-№ 1009 від 29.08.2019, наслідком якого і стало прийняття зазначеного Закону, було передбачено виключення норм КПК які дозволяють оскаржувати повідомлення про підозру [8]. Ці ініціативи законодавця містились у законопроекті у першому, другому та повторному другому читанні. Зауваження щодо виключення можливості оскарження повідомлення про підозру були відхилені. Разом із тим стисло проаналізуємо заперечення, наведені до правок п. 102 у повторному другому читанні законопроекту № 1009 від 29.08.2019 року. Так, у запереченнях зазначено, що виключення п. 10 ч. 1 ст. 300 КПК призведе до:

1. Погіршення становища особи у кримінальному процесі, позбавлення особи належного захисту та можливого зловживання з боку органів, які здійснюють розслідування у кримінальному провадженні. Вважаємо, що це досить спірні тези, адже підозрюваний набуває низку прав, передбачених ч. 3 ст. 42 КПК України, та з моменту повідомлення особи про підозру може ініціюватися укладення угод про примирення або про визнання винуватості, про що зазначено у ст. 468, 469 КПК України.

2. Завдяки наявності норми, яка дозволяє оскаржити повідомлення про підозру, здійснюється судовий контроль за органами досудового слідства. Це твердження фактично спростовується у зазначеному вище рішенні Конституційного Суду України, який вважає, що в разі розгляду на стадії досудового слідства скарги на постанови слідчого і прокурора про притягнення як обвинуваченого, суд замість здійснення судового контролю досудового слідства виконуватиме функцію судового розгляду кримінальної справи по суті

3. Необґрунтована підозра порушує честь та гідність особи, завдає моральних страждань, а тому наявність механізму для оскарження такої підозри є безумовною гарантією захисту її прав. Щодо цієї думки зазначимо, що безумовною гарантією захисту прав особи, її честі та гідності є положення ст. 62 Конституції України, в якій вказане, що особа вважається невинуватою у вчиненні злочину

і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду та у ст. 17 КПК України, у ч. 5 якої зазначено, що поведження з особою, вина якої у вчиненні кримінального правопорушення не встановлена обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, має відповідати поведженню з невинуватою особою. Отже законодавець передбачив низку положень щодо захисту честі та гідності особи, щодо якої розпочатий процес притягнення до кримінальної відповідальності. Крім того, безперечно зважаючи на захист прав підозрюваного, не слід забувати про завдання кримінального провадження, а саме захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорону прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження (передусім захист прав потерпілої особи).

У той же час у тексті чинного вищевказаного Закону запропоновані правки у пункті 102 не містяться.

З огляду на викладене, вважаємо за необхідне запропонувати виключити п. 10 ст. 303 КПК України. У разі прагнення законодавця залишити зазначену норму, необхідно шляхом внесення доповнень у законодавство чітко врегулювати процес оскарження повідомлення про підозру, дозволивши лише можливість перевірки процедури вручення повідомлення про підозру та дотримання вимог, зазначених у ст. 277 КПК України без підтвердження підозри зібраними доказами. Крім того, вважаємо за необхідне, в разі можливості виправлення виявлених порушень надати стороні обвинувачення строк на їх виправлення, не скасовуючи повідомлення про підозру.

Висновки: враховуючи викладене, можливо дійти висновку, що процес повідомлення про підозру потребує постійного дослідження і вдосконалення, а саме поняття чіткого визначення у законодавстві та, на жаль, на цей час повною мірою не врегульоване. Намагання ж законодавця дозволити оскаржити повідомлення про підозру у чинній редакції є щонайменше досить спірними та

потребує внесення змін та до доповнень до законодавства.

На жаль обрана тема не може бути викладена в повній мірі в умовах встановленого обсягу, а тому буде продовжуватися досліджуватися у наступних наукових доповідях.

Література

1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 120, частини шостої статті 234, частини третьої статті 236 Кримінально-процесуального кодексу України (справа про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора) від 30.01.2003 р. № 3-пп/2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-03>.

2. Конституція України у редакції від 01.01.2020 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

3. Рішення Миколаївського апеляційного суду від 13.06.2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82523469>

4. Рішення Хмельницького апеляційного суду від 16.10.2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85007599>

5. Рішення Київського апеляційного суду від 23.10.2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85389213>

6. Рішення Харківського апеляційного суду від 27.02.2020 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88167768>

7. Рішення Європейського суду з прав людини «Мюррей проти Сполученого Королівства» від 23.10.1994 р. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-57895>

8. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих положень кримінального процесуального законодавства від 29.08.2019 р. № 1009. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66252

9. Аленін Ю. П. Повідомлення про підозру: загальна характеристика та проблеми вдосконалення / Ю. П. Аленін, І. В. Главюк // Вісник Південного регіонального центру Нац. Акад. правових наук України. – 2014. – № 1. – С. 161-169.

SUMMARY

Viktor Koshchinets, Yevgenii Nalyvaiko "The procedural features of the suspicion notification and the expediency of its challenging". Given that suspicion is the beginning of criminal prosecution, the acquisition of rights and responsibilities, it is difficult to overstate its legal significance. According to the author, the legislator is not quite clearly defined as the process of notification to a person of suspicion (this also applies to persons against whom a special procedure of criminal proceedings is carried out), and the definition of the notification of suspicion and its content is not specified. Also, it is necessary to clarify the process of appealing the notice of suspicion, since the legislature made amendments to Art. 303 of the Criminal Procedure Code of Ukraine p. 10 of which provides the opportunity to appeal notification of suspicion after two months from the moment of notification, which to the author's opinion may affect the whole criminal proceeding process. It should be noted that an analysis of the evidence supporting the legality of a suspicion notification when considering a request to appeal the notice may lead to the assumption of the functions of justice and the "prejudgment of the court" at the pre-trial stage. The article also emphasizes the importance of adhering to the tasks of criminal proceedings that directly relate to the protection of a person of society and the state from criminal offenses, the rights of the victim to compensation for damage caused by a criminal offense following the law and the possibility of their violation in the event of termination of the notice at the pre-trial investigation stage. In the article, the author tries to emphasize the importance of informing the person about the suspicion and problematic issues that both the prosecution and the defense party may face in the course of their pre-trial proceedings by analyzing the procedural legislation, court decisions, and opinions of the scientists. Thus, the article explores some of the problematic issues of the process of notifying a person of suspicion, its content, and the possibility of challenging it.

Keywords: suspicion notification; suspicion notification service; suspicious notification contents; suspicion notification appeal.

10. Гладун О. З. Повідомлення про підозру: кримінальна процесуальна дихотомія / О. З. Гладун, О. Зелінський // Вісник Нац. Акад. прокуратури України. – 2018. – № 2. – С. 58–72.